

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK 2021

APOR VILMOS KATOLIKUS FŐISKOLA

NEVELÉSTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK SEGÍTŐ-FEJLESZTŐ PEDAGÓGIA SPECIALIZÁCIÓ

1. tétel: A pedagógia mint kutató tudomány

„A” rész: A neveléstudomány fejlődéstörténete. A pedagógiai kutatás céljai, típusai, területei, sajátosságai és irányzatai. A neveléstudomány interdiszciplináris kapcsolatrendszere, a pedagógiai kutatások kortárs irányjai.

„B” rész: A segítő-fejlesztő pedagógia kutatástörténete, kortárs vizsgálati területei. A tehetségkutatás múltja és jelene.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Művelődés- és oktatáskutatás, Pedagógiai kutatómódszertan, Inkluzív pedagógia, A tehetségkutatás és a tehetséggondozás története

Szakirodalom:

- Babbie, E. (2001): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*, Balassi Kiadó, Budapest. ISBN: 9789635067640
- Falus Iván (2004): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9789631626643
- Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789634638506 2.
- Halász Gábor (2013): *Az oktatáskutatás globális trendjei*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789633121375
- Kéri Katalin (2001): *Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 963-1627-802
- Kozma Tamás (2006): *Az összehasonlító neveléstudomány alapjai*, Új Mandátum Kiadó, Budapest ISBN: 963-960-932-3
- Németh András (2004): *A magyar neveléstudomány fejlődéstörténete*, Gondolat Kiadó, Budapest ISBN: 97896338933410
- Tóth László (2013): *A tehetséggondozás és kutatás története*, Didakt Kiadó, Debrecen, 2013 ISBN: 9786155212086
- Varga Aranka (2015): *Inkluzív pedagógia I-II.*, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Intézet, Pécs, ISBN:9789636429164

2. A pedagógiai kutatások módszertana

„A” rész: A pedagógiai kutatás paradigmái és módszerei. A tudományos kutatás szakmai feltételei, folyamata és etikai vonatkozásai. Teoretikus és empirikus vizsgálatok a gyakorlatban. A kutatási eredmények értelmezése és közlése. Módszertani irányok a kortárs kutatásban.

„B” rész: A segítő-fejlesztő pedagógiai kutatások módszertana, kortárs vizsgálati eljárásai.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Pedagógiai kutatómódszertan, Szakmai gyakorlat 1-2. Inkluzív pedagógia, A tehetségkutatás és a tehetséggondozás története

Szakirodalom:

- Falus Iván (2004): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9789631626643
- Falus Iván – Ollé János (2008): *Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 9789631960112
- Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789634638506 2.
- Kéri Katalin (2001): *Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 963-1627-802
- Kozma Tamás (2006): *Az összehasonlító neveléstudomány alapjai*, Új Mandátum Kiadó, Budapest ISBN: 963-960-932-3
- Németh András (2004): *A magyar neveléstudomány fejlődéstörténete*, Gondolat Kiadó, Budapest ISBN: 97896338933410
- Szabolcs Éva (2001): *Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 631627837
- Tóth László (2013): *A tehetséggondozás és kutatás története*, Didakt Kiadó, Debrecen, 2013 ISBN: 9786155212086
- Varga Aranka (2015): *Inkluzív pedagógia I-II.*, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Intézet, Pécs, ISBN:9789636429164

3. tétel: A pedagógia elméleti keretei

„A” rész: A nevelés elméleti-filozófiai megközelítései történeti és jelenkori álláspontok tükrében. Nevelési irányzatok és pedagógiai modellek elméleti alapjai. Kortárs eszmei áramlatok hatása a pedagógiai gondolkodásra. Az értékorientált pedagógia sajátosságai.

„B” rész: A fejlesztő pedagógia és a tehetséggondozás fogalmi rendszere és elméleti alapjai.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Elméleti és történeti pedagógia, Összehasonlító pedagógia, Inkluzív pedagógia, Tehetségdiagnosztika és személyiségfejlesztés

Szakirodalom:

- Bábosik István (2004): *Neveléstudomány – Nevelés az Európai Unióban*, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 963389655X
- Bábosik István – Kárpáti Andrea (2002, szerk.): *Összehasonlító pedagógia: a nevelés és oktatás nemzetközi perspektívái*, Books in Print, Budapest, ISBN: 9638624426
- Fülöpné Erdő Mária (2012, szerk.): *Az értékorientált nevelés alapjai*, Szent István Társulat, Budapest, ISBN: 97896275326
- Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789634638506 2.
- Karikó Sándor (2009): *A nevelésfilozófia alapjairól*, Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, ISBN: 978963992710
- Kron, Friedrich W. (2003): *Pedagógia*, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 9789633894033
- Mészáros István, Németh András, Pukánszky Béla (2006): *Neveléstörténet. Szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 9633895170
- M. Tamás Márta (2002, szerk.): *Fejlesztő pedagógia*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9634635458N
- Németh András – Pukánszky Béla (2004): *A pedagógia problémátörténete*, Gondolat Kiadó, Budapest ISBN: 9639567183
- Schaffhauser Franz (2000): *A nevelés alanyi feltételei*, Telosz Kiadó, Budapest, ISBN: 9638458208
- Zrinszky László (2006): *Neveléstudomány*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9631628116

4. tétel: A pedagógia antropológiája

„A” rész: A pedagógiai antropológia vizsgálati területei. Az emberkép, a gyermekkép és a nevelés történeti összefüggései. A pedagógus személyisége, a pedagógiai kapcsolat és kommunikáció sajátosságai.

„B rész”: A tehetséges személyiség jellemzői. Az atipikus fejlődésmentű gyermekek sajátosságai.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Pedagógiai antropológia, Pedagógiai kommunikáció és konfliktusmegoldás, Inkluzív pedagógia, Tehetségdiagnosztika és személyiségfejlesztés

Szakirodalom:

- Angelusz Erzsébet (1996): *Antropológia és nevelés*, Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 9630573458
- Bagdy Emőke, Kövi Zsuzsanna, Mirmics Zuzsa (2014): *Fény és árnyék, A tehetségesek felzabálása*, Budapest. ISBN: 0489003011341
- Dávid Mária (2012): *A tanácsadás és konfliktuskezelés elmélete és gyakorlata*, Szent István Társulat, Budapest, ISBN: 987963277365
- Golnhofér Erzsébet-Szabolcs Éva (2005): *Gyermekek: nézőpontok, narratívák*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9637338241
- Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789634638506 2.
- Karikó Sándor (2009): *A nevelésfilozófia alapjairól*, Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, ISBN: 978963992710
- Kron, Friedrich W. (2003): *Pedagógia*, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 9789633894033
- Schaffhauser Franz (2000): *A nevelés alanyi feltételei*, Telosz Kiadó, Budapest, ISBN: 9638458208
- Varga Aranka (2015): *Inkluzív pedagógia I-II.*, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Intézet, Pécs, ISBN:9789636429164
- Zrinszky László (1993): *Bevezetés a pedagógiai kommunikáció elméletébe*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 9631851397

5. A pedagógia történetisége

„A” rész: A pedagógia intézménytörténete. A felnőttképzés és a felsőoktatás történeti vázlata.

„B” rész: Az inkluzív pedagógia története, a tehetséggondozás története.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Elméleti és történeti pedagógia, Inkluzív pedagógia, A tehetségkutatás és a tehetséggondozás története

Szakirodalom:

- Henczi Lajos szerk. (2009): *Felnőttoktatás. A felnőttek tanításának-tanulásának elmélete és gyakorlata*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 978- 963-19-7135-4
- Mészáros István, Németh András, Pukánszky Béla (2005): *Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe*, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 963379997X
- Németh András – Pukánszky Béla (2004): *A pedagógia problémátörténete*, Gondolat Kiadó, Budapest ISBN: 9639567183
- Mészáros István, Németh András, Pukánszky Béla (2006): *Neveléstörténet. Szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest, ISBN: 9633895170
- Pukánszky Béla (2001): *A gyermekkor története*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9631627829
- Tóth Ágnes (2015): *A pedagógia adósságai*. Savaria University Press, Szombathely, ISBN: 9786155251597
- Tóth László (2013): *A tehetséggondozás és kutatás története*, Didakt Kiadó, Debrecen, 2013 ISBN: 9786155212086
- Varga Aranka (2015): *Inkluzív pedagógia I-II.*, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Intézet, Pécs, ISBN:9789636429164

6. tétel: Családpedagógia, a kisgyermekkor és az óvodáskor pedagógiája

„A” rész: A gyermekkor megközelítései, a gyermekkor sajátosságai. A családpedagógia alapelvei, az értékorientált családi nevelés jellemzői. A bölcsődei és óvodai nevelés kortárs tendenciái.

„B” rész: Sajátos nevelési igényű gyermekek a családban és az óvodában, a tehetséggondozás feladatai a családi és az intézményes szinten.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Családpedagógia, A kisgyermekkor és óvodáskor pedagógiája, Inkluzív pedagógia, Tehetségszociológia és személyiségfejlesztés.

Szakirodalom:

- Buda Béla (1995): *A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 963 1866971
- Fehér Ágota, Fülöpné Erdő Mária, Mészáros László (2013, szerk.): *A keresztény nevelés feladatai és kihívásai a harmadik évezred elején*, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác, ISBN: 9789637306525
- Fülöpné Erdő Mária (2010, szerk.): *Családpedagógia*, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác, ISBN: 9789637306501
- Golphofer Erzsébet-Szabolcs Éva (2005): *Gyermekkor: nézőpontok, narratívák*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9637338241
- Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Hátere és gondozásának gyakorlata*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789634639084
- Hegedűs Judit (2006, szerk.): *Család, gyermek, társadalom*, ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest, ISBN: 9639724076
- M. Tamás Márta (2002, szerk.): *Fejlesztő pedagógia*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9634635458N
- Réthy Endréné (2013): *Befogadás, méltányosság, az inkluzív pedagógia rendszere*, Comenius Kiadó, Pécs, ISBN: 978963 9687356
- Teleki Béla (2007): *Családpedagógia*, Korda Kiadó, Kecskemét, ISBN: 9639554324

7. Az iskoláskor pedagógiája

„A” rész: Tanulásmódszerek, oktatás- és iskolakoncepciók napjainkban. Az oktatás céljai, feladatai, módszerei, szervezési módjai, eszközei. Kortárs kihívások és stratégiák az oktatásban.

„B” rész: Inkluzív oktatás a gyakorlatban. Tehetséggondozás az iskolában: diagnosztika, programok, szervezeti keretek. Jó gyakorlatok és pedagógusszerepek az inkluzív nevelésben és a tehetséggondozásban.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Iskolapedagógia, Összehasonlító pedagógia, Inkluzív pedagógia, Tehetségszociológia és személyiségfejlesztés.

Szakirodalom:

- Balázs Sándor (2000): *A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái*, Szöveggyűjtemény, Okker Kiadó, Budapest, ISBN: 9789636428679
- Csányi Yvonne., Kereszty Zsuzsa. (2009): *Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára*, Szociális és Munkügyi Minisztérium, Budapest
- Csíkszentmihályi Mihály (2010): *Tehetős gyerekek – Flow az iskolában*. Nyitott Könyvműhely Kiadó Kft. Budapest, ISBN 9789633100066
- Demeter Kinga (2006, szerk.): *A kompetencia – Kihívások és értelmezések*. Országos Központi Intézet, Budapest, ISBN: 963682584X M.
- Falus Iván (2003, szerk.): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 963 1944557
- Gordon, Thomas (1994): *TET – A tanári hatékonyság fejlesztése*, Studium Effektive Kiadó, Budapest, ISBN: 963827901X
- Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Hátere és gondozásának gyakorlata*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 9789634639084
- Polonkai Mária (2015, szerk.): *Pedagógusszerepek a tehetséggondozásban*, Gyakorlati megközelítések, Szolnok.
- Polonkai Mária (2010): *Tíz jó gyakorlat a hazai tehetséggondozásban*, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest.
- *Inkluzív nevelés: „Mindenkinek másféleképpen egyforma”* – az integrációban: attitűdformáló pedagógusképzési program (2008), Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság Budapest, 2008. ISSN: 17892554
- Tamás Márta (2006, szerk.): *Integráció és inklúzió*. Trefort Kiadó, Budapest, ISBN: 9634464068

8. tétel: A pedagógia társadalmi vonatkozásai

„A” rész: A nevelés társadalmi funkciói, a pedagógiai társadalomtudományi vonatkozásai. A nevelés- és oktatásszociológia kutatási irányai. A szociálpedagógia elmélete és gyakorlata.

„B” rész: A segítő-fejlesztő pedagógia szociológiai vonatkozásai.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Oktatásszociológia, Szociálpedagógia, Inkluzív pedagógia, Tehetségszociológia és személyiségfejlesztés

Szakirodalom:

- Fehér Ágota, Fülöpné Erdő Mária, Mészáros László (2014, szerk.): *A keresztény nevelés mint társadalmi érték*, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác, ISBN: 9789637306599
- Golphofer Erzsébet (2006, szerk.): *Az iskolák belső világa*, ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest, ISBN: 963970 4644
- Kozma Tamás (2004): *Bevezetés a nevelésszociológiába*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 9631955125
- Kozma Tamás, Tomasz Gábor (2000, szerk.): *Szociálpedagógia. Szöveggyűjtemény*, Osiris Kiadó, Budapest, ISBN 9633894042
- Meleg Csilla (szerk. 2003): *Iskola és társadalom*, Dialóg Campus, Pécs, ISBN: 9639542040
- Mészáros Aranka (2004, szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségtudománya*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 978 9634635581
- Réthy Endréné (2013): *Befogadás, méltányosság, az inkluzív pedagógia rendszere*, Comenius Kiadó, Pécs, ISBN: 978963 9687356

- Sárkány Péter (2011): *Szociálpedagógiai elméletek*. Jel Kiadó, 2011. ISBN: 9786155147074

9. tétel: A pedagógia politikai és jogi vonatkozásai

„A” rész: Hazai és nemzetközi oktatási rendszerek. A nevelés és oktatás politikai és jogi szabályozása.

„B” rész: A segítő-fejlesztő pedagógia törvényi háttere.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: A magyarországi nevelés és oktatás politikai és jogi szabályozása, Az Európai Unió oktatáspolitikája, Inkluzív pedagógia, Tehetségdiagnosztika és személyiségfejlesztés

Szakirodalom:

- Magyarország Alaptörvénye, Köznevelés-fejlesztési stratégia
- 2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény
- Halász Gábor: *Az oktatás és az európai integráció*. Budapest, OFI, é.n
- Halász Gábor (2012): *Az oktatás az Európai Unióban*, Új Mandátum Kiadó, Budapest, ISBN: 978963287533
- Horváth Zoltán: *Kézikönyv az Európai Unióról*. Budapest, több kiadásban. ISBN 963 202 759 0
- M. Tamás Márta (2006, szerk.): *Integráció és inklúzió*. Trefort Kiadó, Budapest, ISBN: 9634464068
- Tóth Ágnes (2015): *A pedagógia adósságai*. Savaria University Press, Szombathely, ISBN: 9786155251597
- Trócsányi László, Schanda Balázs (2014): *Bevezetés az alkotmányjogba: Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest. ISBN 978 963 258 152 1

10. tétel: A pedagógia permanenciája

„A” rész: A tudásalapú társadalom és az élethosszig tartó tanulás paradigmája. A felnőttkori és az időskori tanulás jellemzői, formái, típusai és didaktikai sajátosságai. A felsőoktatás-pedagógia és a pedagógusképzés kortárs kihívásai.

„B” rész: Inklúzió a felnőttképzésben. A tehetséggondozás szervezeti keretei a felsőoktatásban.

A tételhez kapcsolódó kurzusok: Felnőttképzés és tudásmenedzsment, Felsőoktatás-pedagógia, Inkluzív pedagógia, Tehetségdiagnosztikai és személyiségfejlesztés

Szakirodalom:

- Bencsik Andrea (2015): *A tudásmenedzsment elméletben és gyakorlatban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 9789630595896
- Csányi Yvonne., Kereszty Zsuzsa. (2009): *Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára*, Szociális és Munkaügyi Minisztérium, Budapest
- Dobó István, Perjés István, Temesi József szerk. (2010): *Korszerű felsőoktatási pedagógiai módszerek, törekvések. Konferencia-előadások*, NFKK Füzetek 5., Budapest, ISSN 2060-9698, ISBN 978-963-89082-0-9
- Golnhofner Erzsébet, Nahalka István (2001, szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 963191805X
- Hangya Dóra (2013.): *Hátrányos helyzetű célcsoportok mentorálási tapasztalatai. A fogyatékkal élők és az időskorúak felnőttképzési sajátosságai*. SZTE JGYPK, Szeged. ISBN 978-963-9927-72-8
- Jászberényi József: *Geronto-educáció (Az időskorúak helyzete és perspektívái itthon és a nagyvilágban)*. PrintX-Budavár, 2011. ISBN 978-963-86545-2-6
- Koltai Dénes, Lada László (2006): *Az andragógiai korszerű eszközzeiről és módszereiről*, NSZFI, Budapest. ISBN 963 9649 22 8
- Kraiciné Szokoly Mária (2014): *Felnőttképzési módszertár*, Új Mandátum Kiadó, Budapest, ISBN: 9639494682
- Sárdi Csilla szerk. (2012): *A felsőoktatás-pedagógia kihívásai a 21. században. Problémák és megoldások*, Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, ISBN: 9789639955356